

ЗВ'ЯЗОК МІЖ СТРУКТУРОЮ ТА СТРАТЕГІЄЮ РОЗВИТКУ ОРГАНІЗАЦІЇ

Організаційна структура має безпосередній вплив на реалізацію стратегії підприємства, його взаємодію із зовнішнім середовищем та ефективне вирішення поставлених завдань. [1, с. 30-31]

Що таке організаційна структура і стратегія розвитку?

Організаційна структура – це сукупність виробничих ланок і впорядкованих потоків ресурсів у виробничій системі, а також органів управління та їх певний взаємозв'язок, які забезпечують досягнення стратегічних цілей підприємства.

Структура є своєрідним каркасом, навколо якого будуються всі складові підприємства. Керувати структурою, стежити за тим, щоб вона була адекватною до поставлених цілей.

Стратегія розвитку підприємства – це процес формування генерального перспективного напрямку розвитку підприємства на основі визначення якісно нових цілей, узгодження внутрішніх можливостей підприємства з умовами зовнішнього середовища та розробка комплексу заходів, які забезпечують їх досягнення.

Організаційна структура може сприяти стратегічному розвитку підприємства або гальмувати його. Мінцберг також довів, що й стратегія може обмежувати розвиток підприємства, тобто стратегія та структура однопланові явища. [2; с. 45]

Існує багато видів організаційних структур управління підприємством, тому, ми вважаємо, що неможливо побудувати єдину та незмінну організаційну структуру управління раз і назавжди, оскільки вона вимагає постійного вдосконалення та адаптації відповідно до умов сучасних економічних відносин і змін в самій організації. Звісно організаційна структура підприємства проектується з орієнтацією на її довготривале та ефективне функціонування, проте, необхідно систематично здійснювати контроль за її актуальністю та, по мірі необхідності, реінжиніринг. Поза тим, при проектуванні організаційної структури управління підприємством, неможливо надати конкретну перевагу тому чи іншому її виду, оскільки кожний з них притаманні свої характерні особливості і доцільність їх застосування в тій чи іншій організації визначається згідно умов функціонування підприємства.

Дослідження багатьох авторів підтверджують необхідність приведення організаційної структури підприємства у відповідність з обраною стратегією. Іншими словами, проектування структури повинне базуватися на стратегічних планах організації. Цей підхід був запропонований відомим менеджером Альфредом Чандлером, який установив, що зміни в стратегії організації призводять до виникнення нових адміністративних проблем, що потребує удосконалювання структури. Альфред Чандлер сформулював знаменитий принцип: "Стратегія визначає структуру". У практичному плані це означає, що організаційна структура повинна бути такою, щоб забезпечити реалізацію обраної стратегії. [3; с. 40]

Організаційна структура кожного підприємства відображає багато особливостей попередніх їй організаційних структур даної фірми, думки менеджерів різних рівнів про розподіл функцій і повноважень, субординацію і звітність, кадрову політику, що проводиться у підприємстві, а також особливості бізнесів, якими займається фірма. Аж ніяк не повний перелік особливостей окремої фірми показує, що структура організації повинна відповідати вирішуваним нею завданням. Для приведення структури у відповідність зі стратегією потрібно чітко визначити основні види діяльності і ключові ланки в ланцюжку цінностей, що мають кардинальне значення для успішної реалізації стратегії і потім можна віднести їх до основних елементів організаційної структури, також стратегічно значущі види діяльності необхідно передати в підпорядкування одного менеджера. Якщо такий підхід не можна реалізувати, то слід установити чіткі зв'язки і координацію діяльності між підрозділами, яким буде делеговане виконання зазначених видів робіт:

- визначати обсяг повноважень, необхідних для управління кожною організаційною одиницею, забезпечивши при цьому ефективний баланс між перевагами централізації і децентралізації;

- визначати, які неосновні види діяльності можуть виконуватися ефективно іншими фірмами на умовах субпідряду.

Для ефективного управління організацією необхідно, щоб її структура відповідала цілям і задачам діяльності підприємства і була пристосована до них. Організаційна структура є основою для формування окремих адміністративних функцій. Структура встановлює взаємини співробітників усередині організації, і так само відповідальність підрозділів організації за дослідження окремих елементів зовнішнього оточення і за передачу інформації про події, що вимагають особливої уваги. Для взаємозв'язку структури, стратегії та плану необхідно знати, які типові організаційні структури можуть застосовуватися в управлінні організацією, які фактори визначають використання тієї чи іншої структури, і якими перевагами і недоліками володіє та чи інша організаційна структура.

Багаторічний досвід використання стратегічних структур управління показав, що вони є одними з найбільш широко застосованих структур і, на нашу думку, універсальними. Проте, все ж таки, усе залежить від того, в якій сфері працює підприємство і на яких умовах воно функціонує.

На закінчення роботи, хотілося б відзначити, що стратегія впливає на організаційну структуру, змінює її, а

також впливає на поведінку працівників. Додамо, що не існує стратегії, єдиної для всіх компаній, так само, як і не існує єдиного універсального стратегічного управління. Кожне підприємство унікальне у своєму роді, тому і процес вироблення стратегії унікальний для кожного підприємства, тому що він залежить від позиції фірми на ринку, динаміки її розвитку, її потенціалу, поведінки конкурентів, характеристик виробленого нею товару або послуг, стану економіки, культурного середовища і ще багатьох чинників.

Список використаних джерел

1. Кабанов В. Г., Кривобородько Є.Т. Оцінка ефективності організаційної структури управління [Електронний ресурс] / В. Г. Кабанов, Є. Т. Кривобородько // Економіка і менеджмент культури. – 2016. – № 2. – С. 30–33. –

2. Лизньова А. Ю. Оцінювання ефективності організаційної структури управління виробничого підприємства [Електронний ресурс] / А. Ю. Лизньова, Ю.Ю. Кочеткова // Економіка і менеджмент: перспективи інтеграції та інноваційного розвитку. — 2016. — Том 4.

3. Міщенко А.П Стратегічне управління - Навчальний посібник